

Ovolilni borbi v Angliji

Priljubljen se velika odločitev med konservativci in laburisti

Volitve bodo 5. julija, t. j. Le malo časa je do volilne borbe. Brez dvoma ni bilo v Angliji nikdar toliko zanimanja za volitve, kakor to pot. Laburistična stranka, ki je odlikovala naslednjo koalicio v vladi je namenjena zmazati in s tem zagotoviti vsaj delno izvršitev njene programa, še pred koncem vojne. Konservativci žele odložiti pozicije ter notranji gospodarski in politični ustroj. Pred volitve bo nastopilo 1680 kandidatov za 615 mest v parlamentu. Število volilcev presega 30 milijonov moških in žensk. Mnogi bodo radi vojnih razmer valili po pošti in po opolnomočenih.

Churchillov napad na socialiste

Oficijelno se je začela volilna borba s Churchillovim govorom po radiju 3. t. m. Govor je presenetil mnoge zaradi nenečnega napada na socialiste. Churchillov napad na socialiste. Kot vodja konservativne je zameril laburistični stranki, da je v teh težkih časih porušila tako potrebna koalicio. Očital ji je, da postavlja strankarske interese pred interese domovine. Dejal je, da je socialistična politika sovražna britanski pojmovanju svobode, da je socializem nerazumljivo povezan s totalitarizmom. Govoril je o nevarnosti tajne policije, neke vrste Gestapaja, ki naj bi v slučaju zmage laburistov kontrolirala vsa življenja. Dejal je tudi Churchillov, da je socializem ne samo napad na gospodarska podjetja, temveč tudi napad na pravice vsakega posameznika.

«Mi v Veliki Britaniji, v zibelki demokracije in svobode ne moremo, da nam določajo vsak korak našega življenja. Jaz sem za suvereno svobodo vsakega posameznika.» Dejal je, da je deloma konservativna stranka z delom liberalcev zastopa vse osnovne svobode in težnje po socialni reformah. Povepal se je celo do trditve, da je samo konservativna stranka prava narodna stranka. Glede bodočega gospodarskega življenja je rekel: «Ni mogoče dati garancij za lahko življenje, treba bo z delom in samopotrjevanjem zboljšati življenjske prilike. Imamo predlog za štiriletno dobo za gospodarsko obnovo. O laburistih je tudi dejal, da znajo slabo gospodariti.

Casopise, mnogi laburistično in liberalno je ostro napadli Churchillov govor. «Daily Herald» je prinesel zbor po naslovu: «Novi Churchillov govor ter karikaturo, v kateri je bil prikazan invalid brez nog, kako čita Churchillovo izjavo o nacionalnosti konservativcev s trpkim nasmehom: «Torej jaz, ki sem izgubil nogo v borbi za domovino, nisem narodnjak!» Isti list je zapisal, da je preslehel Churchillov in svojih govorov najmanj 80 novih mandatov na konservativni, pač pa laburistični stranki.

Atlee odgovarja

Naslednji dan 4. junija je govoril po radiju kot vodja laburistične stranke Atlee. Pobjel je Churchillove trditve o socializmu. Priporočil je, da imajo Avstralija, Nova Zelandija in skandinavski države še dolgo leta socialistične vlade in da na svetu ni bolj svobodnih ter demokratičnih držav, kot so ravno te. Njih vlade že dolgo delajo v veliko korist prebivalstva, a brez strahotnih posledic. Kritični je dalje to, da Churchillov ni obravnaval programa za bodoče delo in se kar enostavno skliceval, da je nacionalna dolžnost vsakega volilnega konservativnega kandidata. V nasprotno je Churchillov je Atlee objavil program svoje stranke. Sklepele so dvigniti življenjski standard širokih plasti. Zahteval je podpiranje železnice, premovalov, jeklar in električne industrije, nikakor pa ni zahteval, da bi morala vsa industrija postati državna last. Ostro je obdelal podizanje, da socialisti omejujejo svobodo posameznikov. Oni so si bali prihodnosti, da bodo delodajalci ne morejo več izkoristiti otrok za lažni delavci, da se ne zaposlujejo posamezniki žene itd. Ingotov, če bi pomeni socializem omejevanje osebnih svobod, bi sploh onemogočilo odpravo kakršnekoli zla. Ob koncu je dejal: «Čeprav vsakega dvojnega je, da je Churchillova popolnoma razočarala široko množico volilcev.»

Izjave drugih

Dan pozneje 5. junija je govoril kandidat laburistične stranke Stafford Cripps, bivši minister za letalsko proizvodnjo. Med drugim je rekel: «Če bi bilo na volitvah volilcev lahke na vladna mesta, bodo nujno morale gojiti demokracijo za evropske tendence na Jero. V Evropi prehaja oblast ali pa se prešla od starega vladajočega razreda na ljudske množice in ni mogoče, da bi v tej državi bila vlada, ki bi smatrala stari vladajoči razred za svojo zavezanca. Mi v Veliki Britaniji bomo morali razumeti Sovjetsko zvezo in odločiti se njo. Popolnoma odobravam politiko Churchilla in Bidena, ki sta jo vodila med vojno v odločilnih sili.

vjetko zvezo. Sem pa prepričan, da b. vlada, ki bi bila sestavljena tako kot sedanja prehodna vlada, ne bila sposobna gojiti prijateljskih odnosov do Sovjetske zveze, kot bi jo zmožila naslednja laburistična vlada. Dejal je, da bi bila gojiti prijateljske odnose, da bi križanje interesov Velike Britanije in Rusije lahko dovedlo do stoletja nasprotja in bojev.

Zelo zanimiva so tudi izjave kandidata liberalne stranke Williamsa Beveridgea, znanega po njegovem načrtu za socialno skrbstvo in življenjsko zavarovanje. Dejal je: «Torej, če so bili skoraj 20 let ne prestanto na vladi, niso pa ničesar uveljavili proti petim sovražnikom ljudstva: pomanjkanju, nevednosti, brezposelnosti, nečistoti, bolezni. Treba je onemogočiti nadaljnje gospodstvo torijevce.» Zaključil je s pozivom, naj volilci glasujejo za liberalce, da ne bi dovolili, da bi bilo treba čakati načelnih 20 let na konec vojne.

Churchill in laburisti

Angleški list o zadnjem volilnem govoru predsednika angleške vlade

London, 12. — Pod naslovom «Churchill in Atlee» objavlja «Economist» uvodnik, ki v njem pravi med drugim: Od zadnjih splošnih volitev v naši državi je preteklo že toliko časa, da je povprečni volilec že pozabil, kako izgledajo volitve. Toda, če se popolnoma slučajno spominimo, da so splošne volitve v bistvu razumen poziv razumnemu svetu, tedaj bi predsednik vlade ne mogel spregovoriti tako kakor v ponedeljek, kar je treba obžalovati. Linija, ki smo pričakovali, da jo bo zavzel državnik takih sposobnosti, kakor je gospod Churchill, ob odprtosti volilne kampanje izredne važnosti, bi morala biti dostojna in v skladu s konstruktivnim vodstvom države. Mesto tega je, da je gospod Churchill odločil biti popolnoma negativen in povesti vse svoj čas hilitvam svojih nasprotnikov. Kažejo se nam, da naša država želi vedeti, kaj hoče konservativna stranka napraviti s pooblastitvijo, ki ji sedaj zahteva od volilcev, in kakšna jamstva mora nuditi, da ne bo privedla naših državnih zadev v tako žalostno stanje, kakor je to storila leta 1930. Za to vprašanje ni našel gospod Churchill niti ene besede.

Mesto, da bi obdelal svoj govor o načrtu za štiriletno, ki je star dve leti, je povedal samo nekaj splošnih stvari. Kaže, da je žel in aktivno nastaj v dni svoje mladosti, ko so smatrali volitve za športne dogodke in ko se je lahko reklo marsikaj, ne da bi to kdo jemal resno. Vilek pa je bil, ko je Churchill svečano prejel svoje pooblastilo, da bi socialistična politika zahtevala neke vrste Gestapa, in da bi dovedla v nevarnost ljudske prihranke. To sta dve obtožbi. Javno, da je popolnoma enostavno, v zgodovini skoraj gotovo največji enostavnosti. Če bi bil njegov avtor kdorkoli drugi, ki bi bil manj odprto, kakor je predsednik vlade, tedaj bi moral uporabiti pač še ostrejšo besedo.

Združeni narodi

Ime nove svetovne organizacije

San Francisco, 11. TASS — Predsednik komisije Manulski je izjavil zastopnikom tiska, da je komisija, ki se je bavila s cilji in načeli v uvodu listine o mednarodni organizaciji, soglasno sprejel naziv «Združeni narodi» za novo svetovno organizacijo.

Odbor za uvod v listino je obravnaval vprašanje imena organizacije. Zastopniki južne Amerike so predlagali različna imena. Ime «Združeni narodi» jim ni bilo všeč, češ da preveč spominja na vojno, kar naj bi v bodoče oteževalo pristop novih članov v organizacijo. Vselejno so pri tem mislili na možnost, da se pripisuje tudi nevarnosti ali celo bistve sovražne države v organizacijo.

Ukrajinska in francoska delegacija sta kljub temu podpirali predlog delegacije Združenih držav Amerike. Ukrajinska delegacija je še posebej naglasila, da je Roosevelt določil to ime in v počastitev velikega ameriškega državnika naj to ime tudi ostane. Manulski je dejal, da smatra ukrajinska delegacija, da je ime «Združeni narodi» v skladu s načeli, za katere se bo moral organizacija še boriti.

Nasprotniki naziva so izrazili svoje pomisleke, češ da bo to ime zelo neprimerno, ako bodo nastali spori, toda ukrajinska delegacija smatra, da ni umestno, če se odloči o bodočih nesporazumih. Najbolji način za ohranitev miru je enotnost volitvi. Francoska delegacija je vztrajala pri imenu «Združeni narodi», nakar so bili ostali predlogi umaknjeni ter je bilo to ime soglasno sprejeto.

Žukov o Nemčiji

Berlin, 11. NNU — Maršal Žukov je sprejel novinarje in jim dal izjavo na vprašanja, ki so mu jih postavili o raznih vprašanjih, zavezujočih demobilizacije. Dejal je: Vojna v Evropi se je končala in ni prebranjeno to vprašanje. Na vprašanje, ali bo odobro svobodno Nemčije tudi odobroval pripravi Nemčije, je odgovoril, da to vprašanje sedaj ni pereče.

Srečanje dveh velikih strategov

Moskva, 12. Tass — Novi sovjetski filmski žurnal kaže srečanje sovjetskih oficijerov s predstavniki angleških oboroženih sil. Dva slavna stratega iz te vojne: feldmaršal George Montgomery in maršal Sovjetske zveze Rokosovski sta se srečala južno od mesta Rostock v Nemčiji. Gleдали vidijo na platnu zrcalo, z zastavami združenih narodov na obeh straneh. Maršal Sovjetske zveze Rokosovski skupno s

Churchillov ostri govor je vzbudil veliko razburjenje tudi po vsem imperiju, zlasti v Avstraliji in Novi Zelandiji, kjer so energično zavračali njegove ostale konservativne ideje.

Konservativci se na številne napade od vseh strani razumljivo branijo. Trdijo, da jih laburisti nepravilno nazivajo torijevci in da jim prav tako neupravičeno očitajo, da so v »sušnosti kapitala«. Dejanje pa, da je oni služijo blaginji domovine. Teško pa se za branijo očitka, da nimajo delovnega programa.

Is navedenga dobivamo vtis, da bodo letošnje volitve potekale v znamenju borbe med dvema laburizma, eden s konservativno stranko, drugi z laburistično stranko kot jedrom. Vse druge stranke (liberalci, neodvisni, komunisti, itd.) se bodo moralne v tej gigantski borbi nasloniti na eno ali drugo stran. Prav to pa dela volitve še posebej zanimive.

Churchill in laburisti

Angleški list o zadnjem volilnem govoru predsednika angleške vlade

London, 12. — Pod naslovom «Churchill in Atlee» objavlja «Economist» uvodnik, ki v njem pravi med drugim: Od zadnjih splošnih volitev v naši državi je preteklo že toliko časa, da je povprečni volilec že pozabil, kako izgledajo volitve. Toda, če se popolnoma slučajno spominimo, da so splošne volitve v bistvu razumen poziv razumnemu svetu, tedaj bi predsednik vlade ne mogel spregovoriti tako kakor v ponedeljek, kar je treba obžalovati. Linija, ki smo pričakovali, da jo bo zavzel državnik takih sposobnosti, kakor je gospod Churchill, ob odprtosti volilne kampanje izredne važnosti, bi morala biti dostojna in v skladu s konstruktivnim vodstvom države. Mesto tega je, da je gospod Churchill odločil biti popolnoma negativen in povesti vse svoj čas hilitvam svojih nasprotnikov. Kažejo se nam, da naša država želi vedeti, kaj hoče konservativna stranka napraviti s pooblastitvijo, ki ji sedaj zahteva od volilcev, in kakšna jamstva mora nuditi, da ne bo privedla naših državnih zadev v tako žalostno stanje, kakor je to storila leta 1930. Za to vprašanje ni našel gospod Churchill niti ene besede.

Mesto, da bi obdelal svoj govor o načrtu za štiriletno, ki je star dve leti, je povedal samo nekaj splošnih stvari. Kaže, da je žel in aktivno nastaj v dni svoje mladosti, ko so smatrali volitve za športne dogodke in ko se je lahko reklo marsikaj, ne da bi to kdo jemal resno. Vilek pa je bil, ko je Churchill svečano prejel svoje pooblastilo, da bi socialistična politika zahtevala neke vrste Gestapa, in da bi dovedla v nevarnost ljudske prihranke. To sta dve obtožbi. Javno, da je popolnoma enostavno, v zgodovini skoraj gotovo največji enostavnosti. Če bi bil njegov avtor kdorkoli drugi, ki bi bil manj odprto, kakor je predsednik vlade, tedaj bi moral uporabiti pač še ostrejšo besedo.

Združeni narodi

Ime nove svetovne organizacije

San Francisco, 11. TASS — Predsednik komisije Manulski je izjavil zastopnikom tiska, da je komisija, ki se je bavila s cilji in načeli v uvodu listine o mednarodni organizaciji, soglasno sprejel naziv «Združeni narodi» za novo svetovno organizacijo.

Odbor za uvod v listino je obravnaval vprašanje imena organizacije. Zastopniki južne Amerike so predlagali različna imena. Ime «Združeni narodi» jim ni bilo všeč, češ da preveč spominja na vojno, kar naj bi v bodoče oteževalo pristop novih članov v organizacijo. Vselejno so pri tem mislili na možnost, da se pripisuje tudi nevarnosti ali celo bistve sovražne države v organizacijo.

Ukrajinska in francoska delegacija sta kljub temu podpirali predlog delegacije Združenih držav Amerike. Ukrajinska delegacija je še posebej naglasila, da je Roosevelt določil to ime in v počastitev velikega ameriškega državnika naj to ime tudi ostane. Manulski je dejal, da smatra ukrajinska delegacija, da je ime «Združeni narodi» v skladu s načeli, za katere se bo moral organizacija še boriti.

Nasprotniki naziva so izrazili svoje pomisleke, češ da bo to ime zelo neprimerno, ako bodo nastali spori, toda ukrajinska delegacija smatra, da ni umestno, če se odloči o bodočih nesporazumih. Najbolji način za ohranitev miru je enotnost volitvi. Francoska delegacija je vztrajala pri imenu «Združeni narodi», nakar so bili ostali predlogi umaknjeni ter je bilo to ime soglasno sprejeto.

Žukov o Nemčiji

Berlin, 11. NNU — Maršal Žukov je sprejel novinarje in jim dal izjavo na vprašanja, ki so mu jih postavili o raznih vprašanjih, zavezujočih demobilizacije. Dejal je: Vojna v Evropi se je končala in ni prebranjeno to vprašanje. Na vprašanje, ali bo odobro svobodno Nemčije tudi odobroval pripravi Nemčije, je odgovoril, da to vprašanje sedaj ni pereče.

Srečanje dveh velikih strategov

Moskva, 12. Tass — Novi sovjetski filmski žurnal kaže srečanje sovjetskih oficijerov s predstavniki angleških oboroženih sil. Dva slavna stratega iz te vojne: feldmaršal George Montgomery in maršal Sovjetske zveze Rokosovski sta se srečala južno od mesta Rostock v Nemčiji. Gleдали vidijo na platnu zrcalo, z zastavami združenih narodov na obeh straneh. Maršal Sovjetske zveze Rokosovski skupno s

Hopkins v Washingtonu

Washington, 12. Tass, Press. — Osební zastopnik predsednika ZD Harry Hopkins bo jutri dospel v Washington in poročal o posebnih misli, ki jo je imel v Moskvi. Hopkins je včeraj s letalom odpotoval iz Pariza. Med drugim bo poročal o Stalinovem stališču glede delovnega programa za bližnji sestanek treh velikih.

Priznanje sovjetski armadi

London, 11. Tass. — Sovjetski poslanik v Britaniji Gusev je prejel brzojavno združenja sorodnikov bivših vojnih ujetnikov v Southgateu, predmestju Londona. Brzojavka se glasi: «Sorodniki vojnih ujetnikov iz Southgatea izražajo svojo zahvalo sovjetski armadi za osvoboditev in za sprostitev, ki jo je izkazala njihovim svojcem.»

Jugoslovanska vlada

vladama Velike Britanije in ZDA o priliki vojaškega sporazuma glede Trsta

Beograd, 13. junija. — Minister za zunanje zadeve demokratske federativne Jugoslavije dr. Subašić je predal ambasadorju Velike Britanije in ZDRA izjavo vlade demokratske federativne Jugoslavije, ob priliki podpisa vojaškega sporazuma, ki se glasi: Vlada demokratske federativne Jugoslavije se je odločila skleniti z vladama Velike Britanije in ZDRA vojaški sporazum, kot je bilo predlagano v notji z dne 2. junija 1945. Jugoslovanska vlada se zavzema, kako težko so prizadeti občutki in interesi jugoslovanskega življa v Istri, Trstu in Slovenskem Primorju ter vseh jugoslovanskih narodov, ker se mora večji del jugoslovanske armade na zahtovo umakniti s ozemlja, ki so ga s takimi žrtvami osvobodili izpod njega jarma, posebno pa, kar živi prav v vseh mestih razen v Trstu kompaktno jugoslovansko prebivalstvo.

Toda jugoslovanska vlada se je odločila za to v prizadevanju, da se izogne s svoje strani kakršni v borbi demokratskega bratstva zveznikovega orožja in da sicerno goji in

rekel poslanik, je postalo sedaj temeljni kamen zunanje politike avto-poljske Poljske. Ta politika temelji v resnici na pravih in vsesplošnih interesih obeh držav, na skupni želji zagotoviti trajen mir v Evropi in ustvariti trdno organizacijo varnosti, ki bi preprečila vsako nemško agresijo v bodočnosti.

Nato je podal generalni tajnik centralnega komiteja zveze poljskih patriotov Juszkiewicz poročilo o šestletnem delovanju zveze, poudaril je, da je bila najvažnejša naloga zveze poljskih patriotov v ustanovitvi prve divizije «Kosciuszki», ki je postala temelj cele zveze Poljske armade. Za vištevito in junštvo, ki so jih pokazali člani te divizije v borbi proti Nemcem, je bilo 42 borec odlikovanih s rdi in s medaljami, trije so si zaslužili naslov junaka Sovjetske zveze in 200 jih je bilo poudarjenih s poljskimi odlikovanji. Poljski narod ne bo pozabil, da dolgoletno osvoboditev velikega sovjetskega naroda, viteški Rdeči armadi ter najboljšemu prijatelju Poljakov maršalu Stalinu.

Juszkiewicz je nato obeležil plodno delo, ki je bilo izvršeno od Zveze poljskih patriotov pri ustanavljanju poljskih šol v ZSSR. Okoli 25.000 poljskih otrok obiskuje sedaj 200 poljskih šol, zavetišč in otroških vrtcev.

S pomočjo Sovjetske vlade je poljsko prebivalstvo v ZSSR sprejelo na tisoče ton živil in drugih potrebščin. Srečni smo, da lahko izjavimo na tem mestu, da je ideal prijateljstva med bratinskimi narodi Sovjetske zveze in Poljske triumfal.

Na zborovanju so govorili še general lejtnant Gundorov, predsednik vsesovjetskega odbora, in maršal poljske ljudske armade Grabicki. Med ogromnim navdušenjem in viharim nenehnim odobravanjem udeležencev je zborovanje sprejelo pozdravno poslanico maršalu Sovjetske zveze Stalinu. Pozdravne poslanice so bile odposlane tudi predsedniku Narodnega sveta Poljske Bierutu in ministrom predsedniškega kabineta poljske vlade Ormoku Morawakemu. Zborovanje je sledil velik koncert, ki je bil posvečen poljski glasi.

Zaostali poljski pustolovci

MOSKVA, 11. Tass. — Mednarodni dopisnik «Krasnaja Zvezda» poroča: Vodilni krogi dajejo se vedno vse mogoče pomoč poljskim reaktorjem, ki so si sprice po manjkanja časa bolj pametnega zamislili ustanovitve svoje državnice kar na Poljski. Neki deli mesta Osnabrück in Haren sta bili sprejemeni v vrsto koncentracijskih taborišč, kamor so fašistični Poljski nasilno strpali osvobodene Poljske iz Hitlerjevih taborišč in je. Fašistične poljske oborožene tolpe so se nastanile v teh mestih in po sosednjih vaseh. Nečudno, če taki zastareli pustolovci, skupaj s drugimi, goje upanje, da bi tu ustanovili bazo za napade in izživalna dejanja proti novim Poljski in Sovjetski zvezi. Javno aliho o tej burki podaja uradno glasilo emigrantskih reak-

Priznanje sovjetski armadi

London, 11. Tass. — Sovjetski poslanik v Britaniji Gusev je prejel brzojavno združenja sorodnikov bivših vojnih ujetnikov v Southgateu, predmestju Londona. Brzojavka se glasi: «Sorodniki vojnih ujetnikov iz Southgatea izražajo svojo zahvalo sovjetski armadi za osvoboditev in za sprostitev, ki jo je izkazala njihovim svojcem.»

Jugoslovanska vlada

vladama Velike Britanije in ZDA o priliki vojaškega sporazuma glede Trsta

Beograd, 13. junija. — Minister za zunanje zadeve demokratske federativne Jugoslavije dr. Subašić je predal ambasadorju Velike Britanije in ZDRA izjavo vlade demokratske federativne Jugoslavije, ob priliki podpisa vojaškega sporazuma, ki se glasi: Vlada demokratske federativne Jugoslavije se je odločila skleniti z vladama Velike Britanije in ZDRA vojaški sporazum, kot je bilo predlagano v notji z dne 2. junija 1945. Jugoslovanska vlada se zavzema, kako težko so prizadeti občutki in interesi jugoslovanskega življa v Istri, Trstu in Slovenskem Primorju ter vseh jugoslovanskih narodov, ker se mora večji del jugoslovanske armade na zahtovo umakniti s ozemlja, ki so ga s takimi žrtvami osvobodili izpod njega jarma, posebno pa, kar živi prav v vseh mestih razen v Trstu kompaktno jugoslovansko prebivalstvo.

Toda jugoslovanska vlada se je odločila za to v prizadevanju, da se izogne s svoje strani kakršni v borbi demokratskega bratstva zveznikovega orožja in da sicerno goji in

rekel poslanik, je postalo sedaj temeljni kamen zunanje politike avto-poljske Poljske. Ta politika temelji v resnici na pravih in vsesplošnih interesih obeh držav, na skupni želji zagotoviti trajen mir v Evropi in ustvariti trdno organizacijo varnosti, ki bi preprečila vsako nemško agresijo v bodočnosti.

Nato je podal generalni tajnik centralnega komiteja zveze poljskih patriotov Juszkiewicz poročilo o šestletnem delovanju zveze, poudaril je, da je bila najvažnejša naloga zveze poljskih patriotov v ustanovitvi prve divizije «Kosciuszki», ki je postala temelj cele zveze Poljske armade. Za vištevito in junštvo, ki so jih pokazali člani te divizije v borbi proti Nemcem, je bilo 42 borec odlikovanih s rdi in s medaljami, trije so si zaslužili naslov junaka Sovjetske zveze in 200 jih je bilo poudarjenih s poljskimi odlikovanji. Poljski narod ne bo pozabil, da dolgoletno osvoboditev velikega sovjetskega naroda, viteški Rdeči armadi ter najboljšemu prijatelju Poljakov maršalu Stalinu.

Juszkiewicz je nato obeležil plodno delo, ki je bilo izvršeno od Zveze poljskih patriotov pri ustanavljanju poljskih šol v ZSSR. Okoli 25.000 poljskih otrok obiskuje sedaj 200 poljskih šol, zavetišč in otroških vrtcev.

S pomočjo Sovjetske vlade je poljsko prebivalstvo v ZSSR sprejelo na tisoče ton živil in drugih potrebščin. Srečni smo, da lahko izjavimo na tem mestu, da je ideal prijateljstva med bratinskimi narodi Sovjetske zveze in Poljske triumfal.

Na zborovanju so govorili še general lejtnant Gundorov, predsednik vsesovjetskega odbora, in maršal poljske ljudske armade Grabicki. Med ogromnim navdušenjem in viharim nenehnim odobravanjem udeležencev je zborovanje sprejelo pozdravno poslanico maršalu Sovjetske zveze Stalinu. Pozdravne poslanice so bile odposlane tudi predsedniku Narodnega sveta Poljske Bierutu in ministrom predsedniškega kabineta poljske vlade Ormoku Morawakemu. Zborovanje je sledil velik koncert, ki je bil posvečen poljski glasi.

Zaostali poljski pustolovci

MOSKVA, 11. Tass. — Mednarodni dopisnik «Krasnaja Zvezda» poroča: Vodilni krogi dajejo se vedno vse mogoče pomoč poljskim reaktorjem, ki so si sprice po manjkanja časa bolj pametnega zamislili ustanovitve svoje državnice kar na Poljski. Neki deli mesta Osnabrück in Haren sta bili sprejemeni v vrsto koncentracijskih taborišč, kamor so fašistični Poljski nasilno strpali osvobodene Poljske iz Hitlerjevih taborišč in je. Fašistične poljske oborožene tolpe so se nastanile v teh mestih in po sosednjih vaseh. Nečudno, če taki zastareli pustolovci, skupaj s drugimi, goje upanje, da bi tu ustanovili bazo za napade in izživalna dejanja proti novim Poljski in Sovjetski zvezi. Javno aliho o tej burki podaja uradno glasilo emigrantskih reak-

Obnovna Poljske

Varšava, 12. Tass. — Poljska industrija odločno in naglo povečava svojo proizvodnjo. Vedno več tovarn je v obratu. V mnogih rudnikih Dombrove v Slezskijem basenu so povelji za prodajanje bazu. Zelenzarna v Krakovu in Katowickem industrijskem okraju so posebno razširile svojo produkcijo. V zvezi s povečanimi naročili, ki so jih prejela premovalna, železniska, jeklarstva in druge industrije, ter v zvezi s velikim povpraševanjem kmetov po različnih kovinskih predmetih, so kovinske tovarne v severni Poljski močno povečale produkcijo orožja, žice itd. V maju je bilo izdelanih 20 do 30% več teh predmetov kakor v aprilu. Pred kratkim sta pričeli obratovati v obratu dve novi tovarni cementa. Sedaj delujejo že vse poljske tovarne cementa.

Obnova Poljske

Varšava, 12. Tass. — Poljska industrija odločno in naglo povečava svojo proizvodnjo. Vedno več tovarn je v obratu. V mnogih rudnikih Dombrove v Slezskijem basenu so povelji za prodajanje bazu. Zelenzarna v Krakovu in Katowickem industrijskem okraju so posebno razširile svojo produkcijo. V zvezi s povečanimi naročili, ki so jih prejela premovalna, železniska, jeklarstva in druge industrije, ter v zvezi s velikim povpraševanjem kmetov po različnih kovinskih predmetih, so kovinske tovarne v severni Poljski močno povečale produkcijo orožja, žice itd. V maju je bilo izdelanih 20 do 30% več teh predmetov kakor v aprilu. Pred kratkim sta pričeli obratovati v obratu dve novi tovarni cementa. Sedaj delujejo že vse poljske tovarne cementa.

IZ JUGOSLAVIJE

I. kongres AFŽ na Hrvaškem

Izredni protifašistični poštvalni delo je pri izgradnji naše domovine in se na ta način pripravljajo na I. kongres protifašistične fronte žena na Hrvaškem. To dni so se vršile okrožne konferenice, na katerih so žene razpravljale o ojačitvi sodelovanju pri izgradnji države. Vršila se je tudi okrožna konferenca za okrožje PO Reke. V tem okrožju živi velik del žena italijanske narodnosti. Na konferenci se je pokazalo bratstvo Hrvatice in Italijank ter ljubezen do naše svobodne federativne Jugoslavije. Zelo lep primer edinstvo so pokazale važne okrožne, ki so prinesle darove za Hrvatice in Italijanke v meću. Prav tako se je vršila delavska konferenca za okrožje Buzice, kjer je bilo prisotnih 100 članic okrožnih in vaških odborov. Od meseca septembra leta 1943. so imele žene tega okrožja 1300 sestankov, pri katerih je bilo navzočih 15.000 žen. Razen tega so bile dosežene lapi uspehi pri zbiranju hrane za vojaštvo. Lepi uspehi so bili doseženi tudi v okrožju Lantoka. Na konferencah so nabirale precej oblike in perla za naše razjence.

Nesreča na ljubljanski postaji

Beograd, 11. Tanjug. — Na železniški postaji v Ljubljani je izbruhnil požar, ki je uničil približno 300 vagonov vojaškega materiala. 8. junija ob 8.30 zvečer je izbruhnil na glavnem kolodvoru požar v bližini munijskega transporta, ki je povzročil vrsto silovitih detonacij. Ker je ravno na ta dan prišlo na

glavno železniško postajo več transportov z razstrelivom, so bili tragični med glavnimi kolodvorom in tovarno. Zmaja natpani s vagoni municije. Zaradi tega je nesreča zavzela velik obseg. Železniške naprave so uničene, uničenih je tudi okrog 300 vagonov, naloženih s vojnimi materiali. Ugotovljeno je pet smrtnih primerov, 30 je bilo ranjenih. 1. his porušenih. Po zaslugi pozitivnosti narodnih oblasti so rešili mnogo vagonov s bencinom in razstrelivom, s čimer s preprečili še večje razsejanje.

Dejstvo, da je bil zločin izvršen na vester II. kongresa Slovenskega protifašističnega ženske zveze, ko so v Ljubljani bivalo predstavnice koroških in primorskih žena, kaže, da se niso uničili zadnji ostanki fašizma, ki skušajo na vse mogoče načine dati duška svoji mrznji proti slovenskemu narodu.

Konferenca gospodarstvenih zastopnikov v Beogradu

Beograd, 12. Tanjug. — Predstavnik vseh gospodarstvenih združenj, združenj, sindikatov in ostalih gospodarstvenih ustanov v Beogradu so imeli večerjo konferenco. Grga Janke, predsednik gospodarstvenega odbora, ki je predsedoval konferenci je opozoril na čenoborjance in na brezvestne trgovce, ki hrome naš gospodarstveni razvoj, ter je obeležil nekaj načinov boje trgovcev proti takim elementom. V razgovoru, ki je se nato razvil, so določili, da se napove najostrejši boj slehernemu nezakonitemu trgovanju.

IZ SOVJETSKE ZVEZE

Počitniške kolonije

Moskva, 12. Tass. — Stotisoče vasilnih in življenja polnih otrok lo kmalu napolnilo podeželske hiše v okolici Moskve, igriščih in šolstih počitniških kolonij. Milijoni

Pretrsljiv zaključek kongresa SPŽZ

Partizanske matere v delovnem odboru kongresa - Val solz in odločnosti iz Primorske, Trsta in Koroške

V ponedeljek dopoldne se je na daljeval in zaključil kongres SPŽZ v Ljubljani. Tovarišica Angela Mahničeva je pozdravila navzoče zborovalke in nazočnike, da se je sestavila razširjena delovna skupina. V tem odboru so poleg članic najvišjih forumov SPŽZ tudi naše zaslužne matere, ki so poele po več sinov v partizane in v borbo ter jih izgubile. Se nikoli se ni zgodilo, da bi na katerikoli kongresu bilo v delovnem predsedstvu zastopano ljudstvo tako demokratično in res po zaslugah za veliko stvar narodne svobode.

Minister tov. Vida Tomšič je po daljši referat o bodočih nalogah naših žena in deklet. Po končanem referatu so se zborovalke podpisale na liste, ki jih bodo vrnile v okužno knjigo, katere bodo pridružili sklepni resoluciji.

Nato so bile volitve delegatov za kongres protifašističnih žena v Beogradu. Iz vsakega okraja je bilo izvoljenih po več delegatov, ki so v zgodnjih popoldanskih urah odpravljali na beograjski kongres. Tovarišica tajnica se je zahvalila se posebej borkam III. vojvodinske armade, ki so prišle na kongres v Ljubljano. Ena izmed bork se ji je zahvalila za pozdrav in naglasila, da bodo vse žene in dekleta iz njihovih domov hkrati zvečer, kakor same kažejo, se odpravljale na kongres in kakšne želje so one izrekle ter kako si zamišljajo njih uresničenje.

Ko je neka tovarišica omenila, da bi morala naša vojska izprazniti Trst in del Primorske ter Istre, je dvorana izbruhnila v ogorčenje. Takim pretresljivim prizorom, kakršni so se odigrali v dvorani Matice med dopoldanskim zborovanjem, se nismo bili priča. S solzami v očeh so zborovalke iz vseh krajev Slovenije in Jugoslavije enotno razodele svoje misli in čustva, ki jih je povzročila vest o izpraznitvi te osvobodene ozemlja. Stare partizanke, za sčeti in hčerami žalujejo matere, so stopile iz svojih vrst pred mikrofoni in pripovedovale o solzami v očeh, s kakšnimi žrtvami smo si priborili ozemlje, po katerem zdaj hlepi krivična roka.

All ste kdaj videli človeka, ki se mu je zgodila velika krivica, pa se mu je zavedal svoje pravice ter je to z vsemi kretnjami, z vsem izrazom svojega obraza, z vsemi gibi svojega telesa pokazal? Solze, ki so tekle iz oči naših žena in deklet, vzklile, katere so izrekle in vse kretnje, ki so jih naredile, so bile tako silne, tako pristne in tako spontane, kakor morejo biti samo pri človeku, ki do vseh globin svojega srca občuti, da se mu je zgodila velika krivica, da se mu je nekdo odvzel najdragocenejšo stvar.

Tako ogorčeno se brani mati, ki ji hode nasilne iztrgati iz naročja ljubljene otroka. Tako neznožno in v krčevito more na znanj v navalu ogorčenja in v zavesti svoje pravice pokazati svoje miselnje in čustvovanje samo človek, ki je bil vedno pripravljen darovati najdragocenejšo, svoje življenje svojih otrok, bratov, sester, za svojo pravično stvar.

Kakor plamen je vžgnila po dvorani beseda naših Primork, kakor plamen, ki užge in razvija najgloblja in najmočnejša čustva samozbranbe in samoznane. Vsem so se trgala srca, ko so žene in dekleta izpovedovale svojo bol in svojo razočaranje. Vsem so se trgala srca in vsem so se vili solze, ko so matere, v črno oblečene, izgrane matere dopovedovale, da njih borba za to zemljo ni trajala samo štiri leta, temveč dolgi 27 let. Pomislite, 27 let največjega trpljenja pod fašističnim jarmom, 27 let hiranja in propadanja pod najhujšim terorjem! In vendar je prišel dan, ko je zopet zasijalo sonce svobode tudi tem krajem.

Primorkam so se pridruжилe navzoče zastopnice italijanskih protifašističnih žena. Tudi one so morale prenašati nastila dolgi 27 let. In zdaj naj se trpljenje zopet ponovi in začne znova? Ne in nikoli, so vzklile, hočemo Trst v Titovi Jugoslaviji! Kar vrel je iz njih, ko so pripovedale, kako so sprejele Titove junaške borbe na Opčinah in v Trstu, kakšno breme je padlo z njih in kako so zaživele v svobodi, ko je Jugoslovanska vojska osvobodila in zasedla mesto.

Pridružile so se jim tudi Koroške, ki se prav tako bore za veliki cilj in se prav tako že dolga leta pripravljajo na slovesen trenutek, ko bo Koroška združena z Jugoslavijo, s novo Titovo Jugoslavijo. Pridružile so se jim naše hkrane partizanke, naše junaške partizanske matere, ki so izpovedale na najbolj avčani način, da so izgubile sinove in hčere v borbi za svobodo vsega našega ozemlja in trpele s svojci vred ne samo za svoje, temveč tudi za vse zaslužne se in v fašističnem terorjem živčev se stre in brate. Ne damo Trsta, ne damo Trsta, Trst je naš! Naprej se bomo borili! Sinove in hčere, ki jih je srečna usoda rešila v borbi, damo za to borbo, samo da dosežemo svojo pravico! Smrt fašizmu! Smrt fašizmu!

Tržaška kronika

Obnova na Opčinah

Takoj po osvoboditvi so se Opčinci s vso vrlino in pobudo posvetili delu, ki kaže že vidne in lepe uspehe

Opčinci so preživeli v zadnji fazi bitke za Trst štiri dni, ki bodo ostali neizbrisani v zgodovini in spominu Opčincev. Saj je sedaj z nekimi ponosom imenujejo pozorišče ter borb: mali Stalingrad. Čez 500 hiš štejejo Opčinci. Veli, ko so pretrpele še spiro bombardiranja in nato znova v osvobodilni bitki. Od nekaterih hiš je ostal samo še kup razvalin, druge so požgane, tretje brez strehe ali pa so bile in so zdaj že na novo zasno in pokrite. Vse to pa niti najmanj ni vplivalo na ljudstvo: Na vse so bili pripravljeni. Zato tudi najhujši teror ni upogel njih trdne volje. Družba vsemu je tovariš Riko, četrtoletna fašizma prepričanje in za vsako malenkost zaprt ali interniran. Tako je padlo bilo do zadnjega in to je tovariš dobro vedel. Zato je trpel in z njim vsa vas. Nagradilo se je zločinom in jim dajali službe, poštenega in delavnega človeka pa so zapirali med stenice in uši.

Kako so sodelovali ljudje v borbi, nam je poročal tov. Nardin.

Štirje dnevi osvobodilne bitke

«Četrty dan je traja borba, v kateri sodelujejo vsi: mladina, žene in terenci. Ni jim do kroge, ki živijo okoli glav, vse vzpodbuja ena sama misel: Biti, dokler ne bo poslednji okupator uničen! V daljavi se žuje brenje tankov, to zmeče sovražnika, da izgubi glavo. V zvoniku bje ura pol osmih, borba je končana. Četudi izmučeni po štiridnevni borbi, se ljudje objemajo od veselja. Solze sproščene drse po razoranih licih.

Mogočno in veličastno se oglaš zvon z zvonič, njegov glas zapljuje čez ruševine in trupla. Po tolik letih trpljenja in mučeništva omanja svoboda. Velikanski prizor, pri korakajo četrtoarmej čez trg, se polni mrljev, streliš in ple. Celot štirje tanki so tu, priča trde, toda zmogovite borbe.

157 žrtve

Prva skrb našega krajevnega odbora je bila, da se pokopajo mrlji, ki so bili raztreseni povsod po gozdovih. Skupina delavcev je dneвно na delu in so do danes našli in pokopali že 947 mrljev. Od teh je 16 vojakov, ki so padli v borbi za svojo vas 183 naših vojakov, 18 talcev, zverineko pobitih nekaj datov bitko, ostalih 780 je Nemcev.

Nato so se vrgli na obnovu poslopij. V prvi vrsti streh. Popravili so strehe na šoli, cerkvi in stanovanju 12 družin, ki so ostale brez vsega. Za to so popravili 2 veliki hiši. Posobno pa smo posvetili cerkvi, ki je bila podminirana. Izpraznili so vodilne s krazkromi, kakor se je župnik javno zahvalil odboru. Na 60 hišah so sedaj že nove strehe. Ruševine stalno odstranjeva 20 delavcev, elektricno napeljuje popravila 22 delavcev, vodovod, ki je bil zelo poškodovan 14 delavcev, telefon 14 delavcev, na postaji popravila cen-

tralo 17 delavcev. Krste je prve dne delalo 8 mizarjev, zdaj jih je šest, in v bivšem decem zaslužku popravljajo opravo. Pri popraviljanju streliva je bilo zaposlenih do konca maja 9 delavcev. Zbrali so ogromno municije. V etalni in ljudski kuhinji je zaposlenih dnevno 9 kuharjev in kuharic. Etapna kuhinja deluje od prvih dni maja. Jutoka pa 14 dni. Zidariji in pomočniki, 15 po številu, so prišli za delo takoj prve dni. Zda pokrivalo veliko dvorano za predstave, ki bo v teku tedna že popravljena. Kmalu bo v njej prvi miting.

Dekleta za četrti armije

To so bila najnujnejša dela, ki se jih je odbor lotil z vso vnetost. Prišla je IV. armada, treba je bilo ženske moči za kuhinjo, čiščenje, pranje. Poskrbeli so tudi za to, 50 tovarišic je zaposlenih pri tem delu, za kar so tovariš IV. armade tako hvaležni, da vsak večer prireja koncert na trgu, kjer skupno z vsem prebivalstvom plešejo, zabavajo.

Nujno je primanjkovalo apna, pa so rešili to vprašanje tako, da so odločili 12 delavcev, ki dnevno pripravljajo drva in kamenje. Apenica bo dala 1200 stotov apna. Za potrebni pesek in gručo so si nabavili motor, ki bo že v kratkem dnevno namelje 8 do 9 m3 gruča in peska.

In še vedno nova požirvalnost

Delavci pa je bilo treba tudi postaviti elektrifikacijo, telefonate, cestne delavce in vodne instalacije plačujo podjetje, za vse druge pa je bil odgovoren krajevni NOO. Pa je bil vprašanje rešiti na posebno inicijativni način. Razpisal je notranje, važno posojilo, ki je imelo zelo dober uspeh.

«Ljudstvo je razumelo pravilnost naše iniciative», nam je razlagal tov. Riko. In res dalo vso pomoč. Zbrali smo 277.000 lit. Obdobjanja vredno je, da nekateri, ki so petični, ne razumejo ali nogoje razumeti, da je vse to v korist le nam samim. Za plače delavcem, ki so v renitni vestransko postrvalnosti, smo izdali od tega posojila že 159.000 lit. A to je komaj začetek. Čaka nas še ogromno dela in odgovornosti.

Poziv avstrijskim državljanom

Vsi oni avstrijski državljanji, ki jim je bila izdana osebna izkaznica v Trstu in ki posedujejo takočasno izkaznico o pripadnosti k Avstriji, katero je izdal avstrijski osvobodilni komite v Trstu, naj se glasijo v dne 10. do 14. junija 1945, na mestih, kjer se žigosajo osebne izkaznice po razporedju, kakor je bil odrejen od Osvobodilnega sveta za Trst. Če želijo, da se jim v osebnih izkaznicah spremeni navedba o državljanstvu v avstrijsko državljanstvo, morajo predložiti začasno izkaznico o pripadnosti k Avstriji, ki jo je izdal avstrijski osvobodilni komite. — Avstrijski osvobodilni komite.

Moguče zborovanje delavcev v Piranu

V nedeljo se je v slavnostno okrašen dvorani ljudskega doma v Piranu vršilo mogoče delavsko zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 200 delavcev, zastopnikov raznih tovarn, podjetij in rudnikov. Zborovanje je otvoril tov. Scema ter se v imenu Izvršnega odbora za Piran zahvalil vsem navzočim za številno udeležbo. Za njim imel politično-sindikalni referat tov. Ivan Bukovec-Vojmir. Poudaril je zbranim predvsem veliko vlogo, ki jo ima delavstvo nove Jugoslavije pri obnovi domovine, ter veliko razliko med socialnim položajem delavstva v nekdanji fašistični Italiji ter današnji demokratični Jugoslaviji.

Prisrka je delavske, iz ljudske borbe zrasle sindikate kot pridobitev, ki jo ljudstvo ne sme izpustiti iz rok, ker je temelj njegove srečnejše bodočnosti. Te besede je delavstvo pozdravilo z navdušenimi vzkliki.

Nato je bil izvoljen 11-članski mestni strokovni svet. Novozvoljeni predsednik odbora tov. Pitacco se je zahvalil delavcem za iskano mu zaupanje in v imenu odbora objubil, da bo delovanje delavskega usmerjeno zgolj v korist delavnega ljudstva.

Zborovanje se je zaključilo z navdušenimi vzkliki maršala Titu in našim ljudskim oblastem, s čimer je delavstvo ponovno dalo duška svoji udanosti Titovi Jugoslaviji.

O naših mitingih

Na mitingu pri Sv. Ivanu, ki se je vršil v nedeljo 10. t. m., se je zbralo skoraj pol drugi tisoč ljudi, ki so željno prisluhnili naši besedi. Italijani in Slovenci so z zanimanjem sledili sporedu. Spored se je delil v tri dele: borbeni, narodni in zabavni. Med posameznimi točkami je igrala vojaška godba Komande mesta. Nastopil je italijanski pevski zbor z dvema pesmima, domaci zbor pa je zapel «Vasovalci» in še eno. Prva pesem je bila dobra, le tempo bi moral biti vahnejši. Zbor je dober, prijatelji bi morali mladiče k aktivnemu sodelovanju. Tudi Lonjeri naj pomladijo in pomnožijo svoj zborček. Pretečni del sporeda so izpolnili naši borci, vojski, z živimi slikami in prizori iz borbe za svobodo. Pozna se jim, da so ti prizori nastali v odmorih med bitkami, da bi dali poguma in novega poleta našim borcev, jim pokazali smešno in klavarno silko nadutega sovražnika.

Ker so bili prizori presrečani na manjši krog poslušalcev, v katerem ni potrebno uporabljati zvočnikov, so ponekod precej izgubili na učinkovitosti. K temu je še pripomogla burja, ki je divjala oblake prahu in jih prinisala med obinatino in igralce. Sicer je pa občinstvo živahno in z odobravanjem sledilo dogajanju na odru. Drugi

IZ NAŠIH KRAJEV

Zborovanje goriških železničarjev

V nedeljo so se zbrali v mladinskem domu v Gorici železničarji. Tovariš Tomo je na zborovanju po daljši referat o političnem in gospodarskem ter organizacijskem delu. Dejal je: «Ko smo osvobodili te kraje, smo našli gospodarsko stanje na tleh. To nas ni ustajalo. Kakor smo zmagali na vojaškem polju, tako bomo nedvomno tudi na gospodarskem kos svoji nalogi. V teh 40 dnevih se je izvršilo že mnogo dela. Poleg razredanja in pomikanjka, ki otekuje naše delo, nam še svetovna reakcija meče pod noge polena in iz zavisti do naše ljudske oblasti, ki je naša največja pridobitev. Če tu izgubimo, bomo pa šli zopet v sužnost. Edino, kar nam bo dalo moč, da premostimo vse zapreke je, da smo slobo in edini. Edino na ta način bomo lahko premagali sovražnika, ki se skriva pod vsaki mogočimi barvami.

Sindikati so določili naša ljudska oblast. Noben dekret ne bo izdan brez pristanka sindikatov. Ker ljudskosti pogoj delavstva izloži, ali Na Primorskem so se povsod že osnovali in njihovi zaupniki že delujejo po tovarnah in rudnikih.

Po njegovem govoru se je vnela živahna diskusija, nakar je povzel besedo tov. Janko. Naprej je pozdravil železničarje, nato jim na kratko obrazložil politični pomen sindikatov. Od nje bo trčili vase napad svetovne reakcije in se razbil. Dejal je: Reakcija se bo v naših krajih za svojo protiljudsko delo posluževala v glavnem treh stvari: 1. narodne razlike tukajšnje prebivalstva, 2. razredjanja po naših mestih in vaseh ter pomankanja potrebne materiala za obnovu in 3. propagande na podlagi klevet in laž. Tov. Janko je zaključil svoj govor z besedami: «Zato moramo biti strnjeni in dobor poučeni, da bomo lahko sproti in uspešno odbili vse reakcijske napade na našo ljudsko oblast».

Goriška mladina tekmuje

Goriška mladina se zelo rada zbira v svojem mladinskem domu. Pred nekaj dnevi je imela volitve za delo po sektorjih odgovornih aktivistov. Zelo veliko zanimanje kaže za kulturno delo in za šport. Skupno z garbaldinci in našo vojsko je prireja mitinge in se učila petja in deklamiranja. Italijanski in slovenski mladinci sejejo dan za dnem razvredila v tem lepem domu. Vadijo se v športu in tekmujejo v vseh panogah. Na tak način iz dneva v dan vedno bolj utrjujejo prijateljstvo med slovenskim in italijanskim narodom. Mečani navdušeno pozdravljajo bratstvo med italijanskimi in slovenskimi mladinci.

Brezplačna ambulanta v Gorški bolnici

V splošni bolnici v Gorici je bila ustanovljena brezplačna ambulanta. Pravico do pregleda in zdravljenja v ambulanti imajo vsi, ki uživajo brezplačno zdraviljenje v bolnici in vsi, oni, ki niso zavarovani pri posameznih bolniških blaginjah. Ker je ambulanta namenjena za specialistične preglede in specialno zdravljenje, morajo bolniki prinesiti s seboj potrdilo pristojnega N.O.O. in biti posani od pristojnega zdravnika.

Urniki ambulante je sledeč: Oddelek za ženske bolezni in porodništvo, ul. Vitt. Veneto, št. 11. do 13., oddelek za ortopedijo in poskočbo no kirurgijo, ul. Br. Pavla, št. 8. do 10. oddelek za kirurgijo, ul. Br. Pavla, št. 8. do 9., oddelek za notranje bolezni, Rdeča hiša, št. 8. do 9., oddelek za očne bolezni, Rdeča hiša, št. 8. do 10., oddelek za spolne in kožne bolezni, Rdeča hiša št. 8. do 10., oddelek za usene bolezni in za bolezni nosa ter grla, št. 8. do 10.

Obnova v ggraskem okraju

V ggraskem okraju se je začela obnova že prve dni po osvoboditvi. Uspešno nam je, da obnovljajo tudi vse vasi po okraju. Zasluho smo popravili 74 hiš in tako dali pogorelcem možnost, da so se preselili v dostojna bivališča.

Za uspešno nadaljevanje tega silno važnega dela smo popolnoma samoiniciativno ustanovili leso zadruzo s podružnico — Jago na Trmcevi in zidarsko zadrugo, ki je pričela posloovati 4. t. m. Zidarska zadruga aktivno sodeluje pri obnovljanju porušeni domov in razvrtih cest v predelu Grgar-Čepovan, ki bodo v nekaj dnevih izročene prometu. Po teh cestah

se bodo prevažale potrebščine za prebivalstvo in se nadaljuje obnova. V zidarski zadrugi so včlanjeni tudi vsi cestarji.

Po zaslugi leso zadruge se naglo pripravljajo leso postavljati barake, ki bodo služile pogorelcem, dokler ne bodo prišlo sredstva za popravilo porušeni hiš.

Ista zadruga je tudi na delu pri popravljanju mlina, ki bo v kratkem izročen obratovanju. Mlin bo dnevno dal 8 stotov moka in otrobov, kar bo za naše prebivalstvo velik priporoček. Pa ne samo to. S tem se bomo na lastno pobudo čimprej oamosovili in na pomagal pri obnovi z lastnimi sredstvi.

Pri delu za obnovo domovine je vse oživelo. Vsek vašan ima zadojenje, ker ve, da dela za svojo državo. Zavedamo se, da smo se borili in da se tudi sedaj borimo v delom samo za naš bodoči rod, Zidamo, gradimo novo, popravljamo storo in to vsi z velikim veseljem in voljo, ker vemo, da delamo zase.

Poslednja predstava primorskega frontnega gledališča

V soboto je bila zaključna predstava prireditev skupine IX. korpusa, ki je bila znana pod imenom «Jocova gledališka družina». V svojem kratkotrajnem obstoju je v polni meri izpolnila svoje poslanstvo frontnega gledališča. Frontno gledališče? Ali naj bi bil ta naziv pravi? — Ne, premla pove. Pri nas je bila fronta vsepovsod. Nismo imeli zaledja, nismo imeli odhoda. Tudi Jocova skupina ne. Od prve predstave dne 15. januarja 1944 v Cerknem do poslednje dne 9. junija 1945 je ta skupina prehodila na stotine in stotine kilometrov in pridela nad 300 mitingov po vseh delih Slovenskega Primorja in Benedije. V tem času je bila celo v Beli Krajini, kjer je vse njeno članstvo poslušalo dramatičnejši slovenskega narodnega gledališča. V zadnji fazi vojne, od zadnje sovražne ofenzive na Primorskem pa do osvobodjenja, so Jocoovi fantje zapustili umetnost, da so zopet kot pravi vojski s puško v rokah sodelovali pri zmagovitih pohodih na Gorico in Trst.

Povezovanje našega ljudstva z njegovo vojsko se je kazala tudi v delu Jocove skupine. Saj je bila prav tako priljubljena med našim civilnim prebivalstvom kakor med vojski. Ko je prišel Joco v vas, je bil to za vas dogodek. Njegovi mitingi niso samo zabavali, temveč vzpodbujali, dvigali in nas borili in nam pomagali, da smo vztrajali, da smo preboleli težke udarce. V tem je bila Jocova skupina več kakor frontno gledališče.

Sestavljena je bila iz samih ljudskih talentov, ki jih je bilvi igralce Mariborskega gledališča Danilo Turk-Joco zbral po vseh primorskih brigadah. Iz ekornne skupine sedmih članov so se razvile tri skupine, ki so se končno zopet zlele v celoto, ki je v jeseni 1944 nastopila v Cerknem s Pinzgavjevo «Razvalina življenja». Po sedemnajstih letih je bila to prva slovenska gledališka predstava na Primorskem. V Cerknem so prav na pobudo te skupine zgradili veliko gledališko dvorano, ki je bila opremljena s kulisami in zastori. Ob zadnji sovražni ofenzivi, ki je bila

Interniranci, ki se vračajo

V naslednjem zaključujemo seznam naših internirancev iz Dachaua.

Hkratu objavljamo imena internirancev iz drugih taborišč, ki se pripravljajo na povratek ali pa so že na poti domov.

Sestani Alojz, 1907, Pazin, Sestani Anton, 1914, Gole gorice, Sestani Josip, 1914, Prelog, Sijian Franca, 1927, Ontic, Pulj, Simunec Ivan, 1925, Preskoca, Sijian Franca, 1923, Pulj, Sijian Franca, 1928, Strmej, Postojna, Sijian Franca, 1924, Trst, Sijian Ivan, 1935, Zagon pri Postojni, Sijian Ljubomir, 1914, Trst, Sijian Karle, 1912, Bilje pri Gorici, Sijian Sestani, 1908, Dolenja vas pri Senožečah, Sijian Franca, 1911, Sijian Bistrica, 1909, Reka, Sijian Sestani, 1912, Vrbovo, Sijian Sestani, 1925, Postojna, Sijian Sestani, 1930, Kaldir, Istra, Sijian Sestani, 1928, Kordovci, Sijian Sestani, 1928, Idrija, Sijian Sestani, 1918, Gorica, Sijian Sestani, 1927, Crikvenica, Sijian Sestani, 1914, Gračiste, Istra, Sijian Sestani, 1917, Surani, Istra, Sijian Sestani, 1914, Zeleni grad, Pazin Sijian Rudolf, 1908, Reka, Sijian Sestani, 1923, Krajzovac.

Tamburij Aristotel, 1905, Pazana, Pulj, Tanasoo Giovanni, 1889, Trst, Tanasoo Ivan, 1914, Reka, Tanasoo Ivan, 1921, Dutovlje, Terčič Ferdinand, 1926, Podasobotin, Terčič Mečador, 1927, Podasobotin, Terčič Sestani, 1928, Veprinca, Terčič Sestani, 1928, Pulj, Toic Josip, 1927, Vrbnik, Krk, Tomič Sestani, 1918, Dolenja Kravčeva, Tomič Ivan, 1895, Krk, Tomič Sestani, 1926, Pagnibica, Tomič Milan, 1902, Tomasovce, Tomisio Antonio, 1926, Boljun, Tomič Sestani, 1923, Kladna, Tomič Marij, 1925, Pazin, Tomič Sestani, 1920, Kobarid, Toljanec Sestani, 1915, Vrbnik, Krk, Torač Sestani, 1920, Medana, Tramonin Josip, 1913, Miren pri Gorici, Treščan Sestani, 1901, Lokavec, Treščan Sestani, 1903, Omah, Trobo Sestani, 1902, Veliki dol, Gorica, Trobo Sestani, 1923, Vrhovci, Cabar, Trupani Sestani, 1913, Mzilo polje, Turk Pulj, 1903, Prezid, Turk Ivan, 1923, Pazin.

Ugrin Anton, 1926, Črnica, Pulj, Ugrin Karle, 1915, Dobravje pri Tomaju, Ugrin Abel, 1905, Bilje pri Gorici, Ugrin Benjamin, 1894, Miren pri Gorici, Ugrin Franca, 1903, Gorica.

Za osvoboditev Trsta je dal svoje mlado življenje naš vese dragi sin, bratec in stric

JANKO MIKLAJČ

Zadela ga je fašistična krogla 30. aprila 1945 nad Barkovljami in se naslednjega dne umrl v Rojani v zasedni edini.

Pokopan je zacemento v Barkovljah. Naj mu bo lahka slovenska zemlja. Idriako, Kobarid, Mokronog, Trst, 12. junija 1945.

Zaljubljen mati, brat Ljona, sestre Mici, Ana, Pavla, Tina in Rozzi ter nekaki in ostalo sorodstvo.

P. D.

Uspel miting v Materiji

Okraj Herpeje-Kozina je imel v nedeljo skupno z borci Dalmatinske brigade, ki so jih izvajali naši borci. Ob zaključku je okraj nastopil z igro «Vstajenje», ki je bila nagrada za velikim aplavzom.

P. D.

Poizvedbe

Kdor bi vedel kaj o Svetini (Sveti) Francu, ki je odel v partizane dne 15. 9. 1945 k Serecevi brigadi, potem premečen v Tomičevce, bado, naj sporoči na naslov Sani Valerija, Via Molino a Vento št. Trst.

Bogomir Skamperle (Scampelli) rojen 3. 9. 1923 bil pri vojakih v Boulou, Taranto, mornar in sofor, zadnje vesti od 7. 9. 1945 se je poročil družini Skamperle, Rotonda del Boschetto 3, Trst.

Versa Jože, partizan roj. 22. 3. 1921, podkomisar 1. bataljona, 38. Brig. 20. Divizije 9. Korpusa, v borbi pri Cerknem, pogrešan 5. februarja 1945. — Versa, Prosek 137 pri Trstu.

MALI OGLASI

SLUŽBO DOBI

Vrtnarja ločen, zraven tega tudi na poljska dela, hrana in plača dobri. Urbančić A. Bac pri Sv. Peter na Krasu.

Dobrega kravarja, ki zna moliti, licemo. Plača in hrana dobra. Urbančić, Bac pri Sv. Peter na Krasu.

— Oo, italijanska glasba, zelo jo ljubim.

— No, lepa je! Tudi jaz jo ljubim. Povejte mi nekaj italijanskih skladateljev in v njihovih delih.

— Verdi — kot strah iz puške — tako hitro mi je odgovoril. — Zil je opero «Aida».

— Točno A. katere je?

— «Aida», je ponovil učitelj glasbene teorije. Ze vem kaj to pomeni.

— Verdi je napisal nekoliko desetletij in polovica je poznata celemu svetu. Lahko jih najdemo vsak učence prvega razreda glasbene kole. No, pustimo Verdija. Italija ima še dosti drugih skladateljev. No, povejte mi, kateri so italijanski skladatelji?

— Rossini. Da, on je napisal eno opero... Zelo dobro... Toda melodijo sem se pozabil.

— Končno ni važno kako se imenuje, povejte mi samo vsebino te opere.

— Glasbenik iz Kassela molči. Zar del je. Na čelu se mu je pokazal znoj.

— Veste, je rekel, na fronti pa vse tako hitro pozabi.

— Kako, kaj se tudi glasba pozabi?

(Dalje prihodnjič).

Vojaški dnevnik

Ravno tako se je zgodilo poleg Juhnova. Videl sem mlado rusko umetnico. Stopila je na sceno v zrcelito vojno. Takoj se je uveljavila v frontno brigado in stalno je bila našim borcev v spremstvu harmoniko in simpatična deklica, ki lahko predstavlja, kakšen uspeh je žela pri borcih. Mladi: Če bi se zgodilo čudo, da ce bi Kozlovski in Lemeš nastopila v duetu in če bi pela sree lepota v dvorani Čajkovskega v Moskvi, ne bi imela takega uspeha kot ga ima ona. Mnogo pomenijo okolice.